

Tuần 6 TIẾT 96 TÌM HIỂU VỀ PHÉP LẬP LUẬN GIẢI THÍCH.

CÁCH LÀM BÀI VĂN LẬP LUẬN GIẢI THÍCH

I. TÌM HIỂU CHUNG:

1. Mục đích của giải thích:

- Làm rõ vấn đề còn gây thắc mắc, giúp cho người đọc, người nghe nâng cao nhận thức, trí tuệ, hiểu một cách thấu đáo về những vấn đề ấy: từ đó bồi dưỡng tư tưởng, tình cảm cho con người, định hướng hành động hợp với qui luật

2. Phương pháp giải thích:

+ Tìm hiểu bài văn: Lòng khiêm tốn

+ Đoạn 1: từ điều quan trọng ... người khác

- Tác giả nêu bản chất của lòng khiêm tốn, như vậy đã đi vào giải thích

+ Đoạn 2 :- Tác giả định nghĩa lòng khiêm tốn như là khái niệm của bài giải thích

- Khiêm tốn là biết sống nhún nhường, tự khép mình vào khuôn khổ, nhưng vẫn có hoài bão lớn và không ngừng học hỏi, không khoe khoang tự đề cao mình

+ 2 đoạn văn tiếp:

Những biểu hiện của người khiêm tốn:

- Giải thích có thể kết hợp với chứng minh

- Tự cho mình là kém, phải biết trau dồi, phải học nhiều nữa, không bao giờ chịu chấp nhận sự thành công của cá nhân mình trong hoàn cảnh hiện tại ...

- Giải thích bằng cách nêu định nghĩa (nêu ý nghĩa của từ ngữ, câu chữ, kể cả nghĩa đen nghĩa bóng)

- Giải thích bằng cách dựa vào quy luật, mục đích, ý nghĩa của vấn đề

- Giải thích bằng cách lấy dẫn chứng, kể ra các biểu hiện, sử dụng hình thức so sánh, đối chiếu hoặc cụ thể hoá vấn đề bằng lời diễn đạt chi tiết, chỉ ra các mặt lợi, hại, nguyên nhân, hậu quả, cách đề phòng hoặc noi theo ... của hiện tượng hoặc vấn đề cần giải thích

II. Các bước làm bài lập luận giải thích

1. Tìm hiểu đề, tìm ý

* Tìm hiểu đề

- Thể loại: Nghị luận giải thích

- Vấn đề nghị luận: đi đây đi đó thì sẽ mở rộng tầm hiểu biết, khôn ngoan, từng trải

* Tìm ý:

- Đường: đường

- Sàng khôn: nhiều điều bổ ích

- Cách nói đặc biệt: đo không gian bằng đơn vị ngày, đo trí không kiến thức bằng sàng -> đi nhiều thì biết nhiều, mở mang kiến thức, tầm hiểu biết

- Nghĩa bóng: câu tục ngữ đúc rút kinh nghiệm sống: Có đi nhiều nơi mới mở mang tầm hiểu biết về mọi mặt

2. Lập dàn ý

a. Mở bài: Dẫn dắt và nêu vấn đề cần nghị luận

-Đề cao sự cần thiết và vai trò to lớn của việc đi vào cuộc sống để mở mang hiểu biết đối với con người.Nhân dân ta có câu tục ngữ “ Đi một ngày đàng, học một sàng khôn”

b.Thân bài:

Lần lượt trả lời các câu sau:

- Đi một ngày đàng là đi đâu?
- Một sàng khôn là gì?
- Vì sao đi một ngày đàng lại học được một sàng khôn?
- Đi thế nào? Học như thế nào?

c.Kết bài:

Câu tục ngữ không chỉ đúc rút kinh nghiệm quý báu của nhân dân ta mà còn là một lời khuyên sáng suốt và thông minh, hướng tới mọi người

3.Viết bài

4. Đọc và sửa chữa

III.Ghi nhớ (sgk)